

Щынэгъончъэу кылэхъаным йоф дашэ

Адыгэ Республикаем и Лышихъэу Къумпыл Муратрэ «Россети Кубань» зыфиорэм игенеральнэ пащэу Сергей Сергеевымрэ тишьолыркэ социальнэ инфраструктурэм энергиер зэрифэшьушаашэу лэклэхъэгъеням епхыгъэ йофыгъохэм атегущылагъэх.

2020-рэ ильэсэм мэлъылъфэгъум и 16-м Къумпыл Муратрэ Сергей Сергеевымрэ телефон зэдэгүүштэйгээ ялагъэм коронавирусым пэуцужыгъеням фэшл социальнэ ыкли инфраструктурнэ псеуальхээ республикэм итхэм энергиер зэрифэшьушаашэу къалэхъаным щите-гүүштэйгээх.

Сергей Сергеевым къизэрэхихъэштыгъэмкэ, джырэ уахътэм медицинэ учреждениехэм ящиковъэ энергиер алэклэхъаным гъэлэшьшыгъэу лъэлъяа. Джащ фэдэу хэушхъафыгъэе госпитальхэм, Адыгэим ирайонхэм ыкли икъалэхэм яинфраструктурэ, сотовэ зэпхыныгъэм

иобъектхэм, интернет провайдерхэм, колл-гупчэхэм ыкли логистикэ гупчэхэм анаэ атырагъэтэ.

Медицинэ учреждениехэм электроэнергиер къалэхъаным фытегъэпсихъэгъэ электропкыгъо агъацугъэхэм йоф зэршэрэм чэш-зымафэм зэпмьюу альэппльэх. Зыгорэклэ ищылагъэ хъумэ агъафедэн альэкынэу кВт 60-м къышгъэхъагъэу 200-м нэс зильэшыгъэ дизель-генератор 11 лэпчэлгъанэу щы.

Адыгэ республикэ клиническэ инфекционнэ сымэджэшым дэж щагъэпсигъэе госпиталым кВт 400 зильэшьшыгъэ энер-

гиер къэзытырэ псөольте тедэхэр «Россети Кубань» зыфиорэм шигъэуцугъэх. Ишылагъэ хъумэ, ахэр агъафедэштых ыкли медицинэ учреждением къызэтемуукоо йофыгъэным фэлоришэштих. Үлпэклэ Адыгэ республикэ клиническэ сымэджэшым кабельнэ линие лэпчэлгъанэу щырашагъ. Аш ишуагъэклэ медицинэ учреждением энергиие лэхъаным гъэлэшьшыгъэу цы.

Компанием иофшэн зэрифэшьушаашэу зэрээхищэрэ Къумпыл Мурат ишүүштэй къышхигъэшыгъ.

— Цыфхэм япсауныгъэ къэхъумэгъенямкэ меди-

цинэм иофышэхэм амалы-шухэр алэклэхъаныхэм фэшл хэбээ куулыкхъамэрэ организацээшхъафхэмэр аклуачэ, амалэу ялхэр ра-хыллэнхэм мэхъанашко ил. Коронавирусым пэшүекло-хэрэм энергетикхэри ашы-щих, — кыгуагъ Къумпыл Мурат.

Шольырым энергиер щынэгъончъэу кылэхъаным йоф дэзышэхэрэм лэпчэлгъу аригъэгэтийнэм зэрэфхэхъазырэ республикэм ишаа ишүүштэй къышхигъэшыгъ.

Сергей Сергеевым къизэрэхихъэштыгъэмкэ, республикэм щыпсухэрэр унэм исынхэ фае зыщихъу гъэхэм ахэм афэсакъых, гъэлэхъаныхохэр зищыкэлгээ йофшэнхэр зэлгээгүүгъэх. Аш нэмыкэ, зэдэгүүштэйгум къыдыхэлтигъэу, 2020 — 2021-рэ ильэсхэм атэлтигъэ бжыхъэхъаным мэфэ лъэхъаным республикэм зызэрэфхэхъазырэштим иофыгъу тегущылагъэх.

Адыгэим джырэ уахътэ щыкэлэхэм афтихъабзэхэм апъ къикыкээ энергетикхэм ашынэу щытыгъэ гъэлэхъаныхэр зэблэхъу гъэхэм хъугъэх, ау йоф зыщашштэйгум чыпшэхэм зэпмьюу щэлажъэх. Санитар-нэ-эпидемиологиске щынэгъончъэнэм диштэу а иофшэнхэр зэхашэх. Тилофышэхэм ашыщхэр үудзыгъэ шыкэлтээ мэлажъэх, — кыгуагъ Сергеевым.

Джащ фэдэу энергокомпанием иклиент оффисхэм яофшэн үудзыгъэ шыкэлтээ тыригъэхъагъэх. Адыгэим исхэу мы фэлопашхэр зыгъэфедэхэрээр мыш ялпэнхэ амал я, ау онлайн режимимкэ джэуалыр агъотыгъыщт. «Россети Кубань» зыфиорэм иофициальнэ сайт унэе кабинетымкэ лъэлур бгъэхъын пльэкыщт. Джащ фэдэу «Портал-тп.рф», «СветлаяСтрана.рф» зыфиохэрэм амалэу къатыхэрэр цыфхэм къизфа-гъэфедэн альэкыщт.

ГҮНЭЖХҮҮКЬО Сэтэнай.

Йофшэныр лъагъэклуатэ

Предпринимательствэ цыкдум ыкли гурытэм исубъектхэр социальнэ предприятиеу лытэгъэнхэмкэ документхэм ягъэхъазырын епхыгъэ йофшэныр лъагъэклуатэ.

Федеральнэ хэбээгъэуцугъэу «Предпринимательствэ цыкдум эхъоныгъэ шыфиорэм къэлжийнхэу «социальнэ предпринимательствэр», «социальнэ предприниматель» къизэрэхъэхъам фэшл мыш фэдэ субъектхэр социальнэ

предприятиеу лытэгъэнхэмкэ 2020-рэ ильэсэм жъоныгъуаклэм и 1-м нэс документхэр къатынхэ альэкыщт.

Шольырымкэ мы йофыгъом фэгъэзагъэр Адыгэ Республикаем экономикэ хэхъоныгъэмкэ ыкли сатыумкэ и Министерствэ аригъээгээхъам аратыгъ. Ар зыдэшыгъэр: къ. Мын-

куупэ, урамэу Пионерскэм иунэу N 199-рэ.

Упчэлжэгъу кышьуфхъунхэм пас телефон номерэу (8772) 52-37-67-м шүүтэон (пшээдэвийж зыхырээр Балухтина Екатерина Сергей ылхъур) е электроннэ адресэу [e-mail:balyhtina@minecora.ru](mailto:balyhtina@minecora.ru) шуихъан,

специалистым шуфэтхэн, документхэр фэжъуяхъынхэ шуулжээгъыщт. Джащ фэдэу Адыгэ Республикаем экономикэ хэхъоныгъэмкэ ыкли сатыумкэ и Министерстви тхапэхэр лэклэхъанхэ амал щы. Мы спиксэм хафхэрэм агъэхъазырын, зэрээеконхэ, анахъэу анаэ зытырадзэн фэлъэнкъохэр къафалотэштих.

Интернет-порталыр къышъожэ

Адыгэ Республикаем экономикэ хэхъоныгъэмкэ ыкли сатыумкэ и Министерствээ

корпорациеу «МСП» зыфиорэм зэгъусэхэу хэушхъафыкыгъэ къэбарлыгъэлэс Интернэт-порталэу «Экономика без вируса» зыцэр атупшыгъ.

Мыш пшъэрэль шьхалеу илэр бизнес цыкдум ыкли гурытэм хэшагъэхэм къэралыгъо лэпчэлгъу агъотын альэкыщтим щыгъээгъэнхэр ари. Онлайн-упчэлжэгъум ишуагъэклээ зыщигулынхэ альэкыщт къэралыгъо лэпчэлгъур предпринимательхэм зэрагъэшэн амал ялэшт.

Интернет-порталэу «Экономика без вируса» зыфиорэм узэрихъащтыр <http://covid.economy.gov.ru/>

Шухъафтын лъапэ аратыгъ

Уз бзаджэу къежьагъэм ыпкъ къикыкэ врачхэм охтэ хыльэ къякыгъ. Йофшэн къинир ахэм ашьшэ къифагъ. Мафэ къэс япсауныгъэ ембылэхъхэу сымаджэхэм ялагэх.

А йофшагъэр зэхашыкызэ, политическе партиеу «Единэ Россием» ыцэклэ шухъафтынэу автомобиль «Лада Веста» зыфиорэр зэпахырэ узхэм зыщялээхэрэ Адыгэ республикэ сымэджэшым иофышэхэм аратыгъ.

Сымэджэшым иофышэе куп ыцэклэ рэзэнтигъэ гушылхэр партием ишьольыр къутамэ фагъэхъых игъо шыпкъэм ишыкэлгээ шухъафтын къазэрератыгъэмкэ.

Мэлъылъфэгъум и 17-м сыхытыр 18.00-м ехъулээ зэпахырэ узхэм зыщялэхэрэ республикэ сымэджэшым чэш-зымафэм коронавирус зиэ нэбгыри 5 къашагъ.

Непэрэ мафэм ехъулээ нэбгыри 121-мэ ялагэх. Ахэм ашыщэу 78-мэ — стационар шыкэлтээ тетээ, 43-мэ — амбулаторнэу медицинэ лэпчэлгъу аратыгъ.

Зэклэхэм къичатхыкыжыгъэхэр — нэбгыре 15, зидунай зыхъожыгъэхэм япчагъэ нэбгыриту.

Лэпчэлгъур рагъэжьагъ

Зэпахырэ узэу «Коронавирус COVID-19»-м зызериушомбгъурэм зэрарэу кыхырээр нахь маклэ шыгъээным ыкли Адыгэим иэкономикэ зыпкъ итэу хэхъоныгъэхэр егъэшыгъэнхэм афытегъэпсихъэгъэ унашьохэр АР-м и Лышихъэу Къумпыл Мурат джырэблагъэ къышыгъэх.

Бизнес цыкдум ыкли гурытэм афэгъэзагъэхэм лэпчэлгъу ятыгъэнэр зэу ахэм ашыщ.

Республикэм ишаа йофхъа-бзэу кыгъэнэфагъэхэм къадыхэлтигъэхэм ягъэлжийн рагъэжьагъ. Бизнесэм фэгъэзагъэу коронавирус ыпкъ къикыкэ мы мазэр дэсгыгъо зэ-

рашыгъэм иягъэ зэригъэхыгъэхэм яофхэм чыфхэм (микрозаймы) ятын фэгъэзагъэ комиссиеу предпринимательхэм лэпчэлгъу ягъэгъотыгъэнхэмкэ АР-м и Фонд Ѣзызэхашагъэр ахэлпльэгъ. Аш фэдэу субъекти 9-мэ чыфхэу аштагъэр къафы-къалытыгъыгъ (реструкту-

ризация) ыкли зэрэтижьыщхэр мэзих пльэклээ афызэхъафыгъ.

Джащ фэдэу бизнес цыкдум ыкли гурытэм апълхэм зы процент нахьыбэ зытемыгъэхъогъэ кредитхэр къаратынхэу Фондым и Совет зэхсэсгыуо илгээм щырахъуягъ.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Ящынэгъончъагъэ къаухъумэшт

Мэлъылъфэгъум и 18 — 19-м Адыгэ Республикаем чыристан динир щихагъэунэфыкыщт.

Уз щынагъо коронавирус ыпкъ къулыкъум иофышэхэм зэпамыхынхэм фэшл цыфхэр хэмийтхэу тхъальэлупэ унэхэм, чылысхэм фэлопашхэр ашыкштых.

А мафэхэм цыфхэм ящынэгъончъагъэ ыкли ярэхьатыгъэ къаухъумэштых хэгъэ-

цием иофышэхэм къулыкъур ашахьыщт.

АР-м хэгъэгү къоцлээ йофхэмкэ и Министерствэ цыфхэм зафагъазэ, ишыкэлгээ дэдээ шымытмэ яунэхэр къамыгынхэу, ялахъыл-гупсэхэм яшынэгъэ къаухъумэнэу.

Адыгэим инахыжъхэм я Совет и Джэпсалъ

Дунаир зэрэштэу зэлтызыкүгъэ коронавирусым тикъэралыгъуи зызэрэшишомбгүрэм Урысынэм и Президентэу Владимир Путинир льешэу зэригъэгумэкырэр кыдгурэло, аш пэшүеуклорэ юфтхъабзэу зэшүахыхэрэр игъоддэхэу тэлтытэ.

Джащ фэдэу Адыгэим и Лышхъэу Къумыл Мурат вирусэу цыфхэр зыгъалэхэрэм зимишомбгүуным фытегъэспыхъэгэе унашьюо ышынхэрэм адетгаштэ.

Коронавирусым тикъэралыгъо ишольтихэр зэкэри зэлтиубытгъэх, Адыгэири къыухъагъэп. Зы субъектым иза-

кьюо аш ущитеекон плъэкынэу щитэп. Тиреспублике исхэм япсауныгъэ ыкли ящылэнэгъэ къэгъэнэжъигъэним пащхэр шыкілеу щылэ пстэумкэ фэбанэх. Зэпахыре узым икъегъэуцун шлэнгъэ куу зилэ специалист пэртихэр къыхажъэлажъх. Вирусым зызэришомбгүрэм фэгъэхыгъэ

къэбархэр СМИ-хэм хэзигъэ ямылэу къытльягъээсъх.

Нахыжъхэм я Совет хэтхэм республикэм имедицинэ щилажъэу — врачэу, фельдшерэу, медсестрау, йэпилэгъу посынкэм, аптекхэм яофышэхэу коронавирусым пстэумэ аш итэу ебэныхэрэм шхъащэ афаши. Ахэр япсауныгъэ ембыблэжъху

цыфхэм йэпилэгъу афэхъух, вирусым зимишомбгүуным ўуж итх.

Щылэнгъем зэхъокыныгъабэ къыхехъагъ. Тэ, нахыжъхэм, тизакьюо псуухэрэм ар анахэу зэхэтшагъ, къин къытщэхъу. Арэу щитми, уз щинагъом узэрэпшүеуклор шыкілэр специалистхэм къагъэнэфагъ. Ар цыфхэр зэхъемхъанхэр, шхъадж иунэ исынир ари. Зэкэми мыр дгээцэлэн фае! Анахь къинир джыри тикъэралыгъо зэпичинэу ыпэ иль. Арышь, медицинэм яофышэхэм ар афэдгээпсынкэлэним, цыфхэм нахь макілеу къин альгэгүүним алае щэлажъэ къызхэдгээфэн фае.

Нахыжъхэм я Совет хэтхэм организации зэфэшхъафхэм,

хызметшаплэхэм, политическэ партиехэм ящахэхэм, зэкэ Адыг Республике щыпсухэрэм, анахэу ныбжыкхэхэм, зафагъазэ. Тызэхэмыхъаныр, шхъадж иунэ исынир зэпахыре узым пэшүеуклорэ хэкылэе закьюо зэрэштыр къыдэшшульятыншь, ар жыгъэцэлэнэу, щэлажъэ къызхэжъуугъэфенеу, шууиофышэхэм, шууиахылгупсехэм, шууигъунэгъухэм шъяфэсакынэу, зищылагъэм йэпилэгъу ёштуутынэу тыкъышуаджэ! Къинэу талэ къицкыгъэм тыпэшүеуклорууним пае тызтуурион, тызэдээжын фае.

ГҮҮКІЛІ Нурбый.
АР-м инахыжъхэм я Совет итхамат.

Лъэпкъ проектым игъэцэктэн лъагъэктүатэ

Непэ тиреспубликэ игъогу хызмет зэхъокыныгъэшхохэр зэрэшкюхэрэр зэкэми тинэрыльэгъу. Гъэцэктэжын инхэр федеральнэ гъогуухэм ямызакьюо шольтыр ыкли чыпилэ автомобиль гъогуухэм арашылэх.

Лъэпкъ проектэу «Автомобиль гъогуухэр щынэгъончъэнхэр ыкли шэпхъэшүхэм адиштэнхэр» зыфиорэм игъэцэктэн хахъэу шольтыр мэхъанэ зилэ автомобиль гъогуухэр агъэцэктэжынх.

Шэуджэн район администрацием къызэрэштагыгъэмкэ, лъэпкъ проектым къыхиубытэу муниципальнэ бюджетэм имылткукэ мэхъанэ мэхъанэ зилэсэм бэдзэогуум ыкли энэ республике ыкли Адыгэ Республике яэкономи-

чи 10-мэ гъэцэктэжын тофшэнхэр арашылэштых.

Мы мафэхэм яхъзэхэль обществэу «ДРСУ «Шовгеновский» зыфиорэм яофышэхэр Хъатыгъужыкъуай — Кировым иавтомобиль гъогоу икъыхагъэкэ метрэ 1356-рэхъурэм игъэцэктэжын фежъэштых.

Мы машинэ цыкъухэм ямызакьюо хъильзээшэе машинэхэри бэу рэклом. Къэлогъэн фае Краснодар краим ыкли Адыгэ Республике яэкономи-

кэ зегъэушомбгүүгъэнимкэ, джащ фэдэу Шэуджэн районым иэкономикэ хэхъонгъэхэр ышынхэмкэ мы гъогум мэхъанэшхо зэрилэр.

Лъэпкъ проектэу «Автомобиль гъогуухэр щынэгъончъэнхэр ыкли шэпхъэшүхэм адиштэнхэр» зыфиорэм шольтыр план игъэцэктэн мы гъогу участкэр хагъеханэу зыкэхъуугъэр асфальтэу телтыгъэм изытет уигъэрэззэнэу зэрэшмытыр ари. Джащ фэдэу гъогум иутыгъэхэр,

чагъэхэр илэх, ахэр зэкэ мы охтэ благъэм дагъэзижыштых. Клэу асфальтыр тиралхъащт, гъогу напцэхэр агъэтэрэзыштых ыкли тамыгъэхэр агъэуцштых. Шэпхъакілеу щылэнхэм адиштэу яофшэнхэр агъэцакх.

Шольтыр мэхъанэ зилэ гъогухуу 2020-рэ ильэсэм агъэцэктэжынх шэпхъакіхэм адиштэу пшэхъо-мастике асфальтыр атиялхъащт «Адыгэ-автодорым» яофышэхэм. Мы шэпхъакіхэм яштуагъэкэ ас-

фальтыр зэхэмьтакьюо нахынхэрэ телтынэу агъенаф.

Гъогуухэр шэпхъэшүхэм адиштэу щытынхэмкэ Шэуджэн районым игъогу участкэ тофшэнхэр щызыгъэцэлэгэе подрядчыким ыльэкэ кыргъэнагъэп. Асфальтыкэ зытыралхъээгъэ тьогур шлэхэу къызэуахыжышт.

Гъогу гъэцэктэжын тофшэнхэр мы ильэсэм бэдзэогуум ыклихэм нэс аухынхэу агъенаф.

КИАРЭ Фатим.

Цыф лэжъаклор къэухъумэгъэнир

Цыф лэжъаклор — унагъом ыкли къэралыгъом якэгъэконо.

Конституцием гъэтэрэзыжынхэр фэшыгъэнхэм къызэрэшилэрэмкэ, лъэпкъ проектым къызэрэшилэрэмкэ ахъщэ

анахь макілеу агъэнэфагъэм къышыкхэх хүщтэп, шлокл зимишэ социальнэ страхованиери мыш къыдыхэлтыгъагъ.

Цыф лэжъаклом ифитынгъэхэр зэкэ къыуухъумэштых.

СТ. 75
«Урысые Федерации цыф

фым яофышагъэ уасэ фешы ыкли ифитынгъэхэр къеухъумэх. УФ-мкэ тоф зышлэнэу къызтефэхэрэм ялжъэпкэ анахь макілеу урыпсэунымкэ ахъщэ анахь макілеу агъэнэфагъэм къышыкхэх мыхъунэу къэралыгъом гарантие ареты».

СТ. 75.1
«Урысые Федерации... цыф

лэжъаклом уасэ илэр ыкли цыфым шуагъэу пылтыр къеухъумэх...»

СТ. 114

«Урысые Федерации и Правительствэ: ...тофшэн ыкли аш епхыгъээ зэфыщтыкхэхэр гъэцэлжынхэмкэ социальнэ зэпхынгъэм ильэнэкьо пстэуригъэ».

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Гээлэшьгээ шыклем тетэу тоф зашэрэ лъехъаным социальнэ 1эпилэгүү зэраратыщтым ехыллагъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашо ёшы:

1. Адыгэ Республикэм и Законэ 2004-рэ ильэсүү тэгээгээзэм и 30-м аштааэу № 276-рэ зытетэу «Унапклиэм социальнэ фэло-фашлэхэм атефэрэ уасэмрэ апае Адыгэ Республикэм щылсэурэ цыф куп заулэмэ компенсациехэр зэралэглагхэвхаштхэм «хылыгаг» зыфиорем (Адыгэ Республикэм ихэбзэгээуцугъэ зэхэуцоягъэхэр, 2004, № 12; 2005, № 7; 2007, № 11; 2008, № 11; 2009, № 6; 2011, № 8; 2015, № 11; 2016, № 4; 2018, № 12) иа 1-рэ статья иа 1 – 2-рэ лаххэм къашцидэлтигээ цыф куп заулэмэ унаплиэм социальнэ фэло-фашлэхэм атефэрэ уасэмрэ апае компенсациехэр, къелэцыклем пae ахьщэ 1эпилэгүү къаратынхэм фэш зигугуу къэтшигъэ социальнэ

ахьщэ 1эпилэгүү Адыгэ Республикэм иреспублике бюджет имылтуу къыхэхкырээр къаукленэу къазера-тэфэрэр къызыщыгъашыпкъэжыгъэ документхэмрэ къебархэмрэ 2020-рэ ильэсүү чьэпьюгум и 1-м нэс арамыхыллэнхэу гъенэфэгъэнхэу.

2. Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм игъэкотыгъэу гъэцэжкэжын тофшэнхээр яшыллэгъэнхэмкээ взносым пае хъарджеу ашыгъэхэр къазерафальгъужырэ Шыклем Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2016-рэ ильэсүү мэкьюгум и 1-м яшыгъэу унашоу № 95-рэ зытетэу «Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм игъэкотыгъэу гъэцэжкэжын тофшэнхээр яшыллэгъэнхэмкээ взносым пае хъарджеу ашыгъэхэр къазерафальгъужырэ Шыклем «хылыгаг» зыфиоремкээ аухэсцыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгээуцугъэ

зэхэуцоягъэхэр, 2016, № 6; 2019, № 3, 5) иа 21 – 30-рэ пунктхэр 2020-рэ ильэсүү чьэпьюгум и 1-м нэс мыгъэфедэгъэнхэу.

3. Официальнуу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы унашоом къаучэ илэ мэхъу, правэм ылъенникъокэ зэфыщытыкъэхэр 2020-рэ ильэсүү гъэтхапэм и 25-м къыщегъэжьагъэу азыфагу иль хъугъэхэм, мы унашоом иа 1 – 2-рэ пунктхэм зигугуу къашырэ социальнэ 1эпилэгүү ятыгъэним ехылгъэхэм альээс.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Александр НАРОЛИН

къ. Мыекуапэ, мэлдэлтэйгүү и 15, 2020-рэ ильэс N 63

Гээтэрэзыжынхэм адиштэу...

УФ-м и Конституции гээтэрэзыжынхэм фэшыгъэнхэм ехылгъэ предложениеу Урысюем и Президентэу Владимир Путиним къыхыгъэм псауныгъэм икъеухумэн анахъэу къышхэгъэшыгъэ лъэнхэм ашыц. Аш къизэриоремкээ, Урысюем ицыф пэпчэ зыщылсэурэ псэүплем емыльтыгъэу шэпхъешүхэм адиштэрэ медицинэ 1эпилэгүү къылэхъян фае. Федеральнэ, шьолтыр, чынпэхэзэхэе къулыкъухэм а тофшэнхир зэрифешуашуу зэхажэнэр япшьериль.

СТ.72. «Урысюем ыкли къэралыгъом ишьолтырхэм зэдьятоф... медицинэ 1эпилэгүү зэрифешуашуу ыкли цыфхэм апэблагъэу щытыныр, обществэм испауныгъэ гээптигъэнэр ыкли ар аш фэдэу щытыным лъыплэгъэнэр, цыфхэм япсауныгъэ изытет лъыплэнхэм фэцэгъэнхэр».

СТ. 132. «Чынпэхэзэхэе зыгъэоришэжыгъипхэм... ежхэм амалеу ялэмкээ медицинэ 1эпилэгүү цыфхэм нахь апэблагъэ хууным дэлжээнхэр».

Гъонэжьыкъо Сэтэнай.

Унэгъо 400-мэ гъомылэпхъэ Іальмэкъхэр афашигъэх

Коронавирусум зызэриушомбгъурэм къыхэкыкэ Адыгэ Республикэм ишьольыр зеклоныр зыгъэмкээрэ тофхъабзэхэр зэрэшьзэрахъэрэм ыкли гээлэшьгээ шыклем ирежим зэрэтхэм афаши цыфхэм 1эпилэгүү зэфэшхъафхэр арагъэгъотых.

Къалэу Мыекуапэ сабыибэ зэрисэу зигьот мэктэ унэгъо 400-мэ гъомылэпхъэ зэфэшхъафхэр зэриль Іальмэкъхэр афашигъэх. А 1эпилэгүү зыпшэе ифагъэр ООО-у «Майкопская ТЭЦ» зыфиорэр ары.

Іальмэкъмий иль гъомылапхъэхэр: тхъацу, гречк, пындж, тыгъэгъээ дагь, бывымыл консерв, щэ гъэлжүүгээ лэшүү, шьоуущыгъу.

1эпилэгүү зыгъэхэзьыгъэ предпрятием икъулыкъушэхэр, АР-м тофшэнхэмкээ ыкли социальнэ хэхъоныгъэмкээ и Министерствэ, цыфхэм социальнэ фэло-фашлэхэр афээгъэцэкээрэ гупчэу Мыекуапэ дэтым яволонтерхэр зэгүусэхэу агэнэфэгъэ унагъохэм Іальмэкъхэр къафырагощэкигъэх.

Іашынэ Сусан.

Унэм къимыкъынхэм нахь лъэшэу лъыплэштых

Коронавирусум зызэриушомбгъурэм къыхэкыу цыфхэр унэм къимыкъу исынхэм ирежим нахь пхашэу лъыплэшнэм фэшлэхэр къулыкъу зыхырэ патрульхэм япчагъэ Адыгэ Республикэм хэгъэгу клоц тофхэмкээ и Министерствэ хигъэхъуагъ. Урысюем ошэ-дэмшэ тофхэмкээ и Министерствэ и Гъэлорышэпхэ шхъаалеу Адыгэим щылэм пэшорыгъэш тофхъабзэхэр зэрихъэхэу ыублагъ.

Гээлэхэр хэмэтыжхэу къафыратхы-къыжыштых, — къылуагъ Евгений Долматовын.

Адыгэим и Оперативнэ штаб зичээзу зэхэсцыгъо илагъэм зэрэшьзэрахъафхэмкээ, цыфхэр нахь маклэу зеклонхэм фэш

пропускхэм якытхыкын шыклем нахь агаффхэшшт. Предприятиехэм ыкли организациехэр аутхэр тофшаплэм къашэнхэмкээ ежь якулыкъушэ транспорт агаффедэн фае.

Іашынэ Сусан.

Адыгэим и Къэралыгъо автоинспекции автомобиль псынхэмхэр зеклонхэмкээ хэушхъафыгъэгэ фитынгъэгэ къязытырэ тхъапхэр айгхэмэе ууплэхкүх. Мыекуапэ игууч гъогу-патруль къулыкъу нарядым тетэу хэбзэнчэу къафыратхыгъэхэе пропускхэр alexых. Арэущтэу зыклемхурэр къэбар жуугъэм иамалхэм къафиотагъ хэгъэтуу клоц тофхэмкээ министрэхэм игуадзэу Евгений Долматовын. Аш къызэриуагъэмкээ, фэдэ фитынгъэгэ мин 28-рэ фэдиз республикэм щаратыгъ, ахэм ашыщхэм мыйэрэхэр къахагъэшыгъэх.

— Тофыр зытетымкээ, зеклонхэмкээ фитынгъэхэр къафыратхыгъэхэе зэхъум пылын фээ шапхъэхэр муниципалитетхэм аукъагъэх. Альэкъуацэхэр, ац, ятэ ыцэ, зыщылсэухэрэр, транспорт амалым имодель артхагъэхэп. Зэрэштын фаер — тоф зэришлэхэмкээ унашьор, уахьтэу тоф зэришлэхэр зэрэхтэгъэхэе тхыль гъэнэфагъэр къулыкъушэ ыльэгъунэу щыт. Джашыгъум инспекторын упчэ ишэштгээ. Мы уахьтэу къаахагъэхэе пропускхэр муниципалитетхэм аратхыгъих, зищыкагъэхэм икэрыкыу хэуконо-

АР-м хэгъэгу клоцI IoфхэмкIэ и Министерствэ макъэ къышъуегъэIу

Шъузфэсакъыжь

ТИЦЫФ ЛЬАПЭХЭР!

Егъэзыгъэ Ioф хэмьльмэ ыкIи ишыкIэгъэ дэдэу щымытмэ шъуунэмэ шъуакъырымыкIынэу тышьольэIу. Амал зэриIэу цыф куп зэхэтмэ шъуахэмых, шъузфэсакъыжь, джащигъум зэпахырэ уз щынагъом зыщышъуухъумэн шъульэкIыщт. ШокI имыIэу хэушхъафыкIыгъэ медицинэ пкыгьюхэмкIэ зышъуухъумэнхэ фае.

ШъунаIэ тешьодгъадэ тшIoигъу, Адыгейм иполиции Ioф ешIэ ыкIи хъугъэ-шIагъэ горэм шъурихылIагъэмэ зыфэжъугъэзэн шъульэкIыщт. Ащ ителефон номерэу 02-мкIэ къэбарыр аIэкIэжъугъэхъан шъульэкIыщт. Чэц-зымафэм къыкIоцI полицием идежурнэ часть Ioф ешIэ. Джаш фэдэу гъогухэм сакъыныгъэрэ Iэдэбныгъэрэ къащизхэжъугъэфэнэу тышьоджэ.

Цыфхэр агъэделэх

БэмышиIэу Адыгейм щыпсэурэ нэбгырищмэ яахьщэ гъэпцIакIохэм зыIэкIагъэхъагь.

Урсынэм хэгъэгу клоцI IoфхэмкIэ иотделэу Мьеkeуапэ щыIэм идежурнэ часть ильэс 40 зыныбжь бзыльфыгъэм зыфигъэзагь. Ащ къызиролатагъэмкIэ, ымышIэрэ горэ ителефон къитеуи, финанс учреждением илофышиIэу къыриуагь ыкIи иахьщэ зэрэлт счетым хэуконыгъэ горэхэр хэхъухъягъэхэу гуригъэуагь. БзэджашIэхэм афесакъынэу бзыльфыгъэм ыпекIэ макъэ рагъэгүгъэу ёнтыгь нахь мышIами, гъэпцIаклом къыриуагьэр ышшош ыгъэхъугьыкIи икартэ тет кодим иномер бзэджашIэхэм риуагь. Ащ ыуаж ба темышIэу Мьеkeуапэ щыпсэурэм исчет илтыгъэхъ ахьщэу соме мини 160-р гъэпцIаклом ритигъукъыгь.

Джащ фэдэу Мьеkeуапэ щыпсэурэ ильэс 57-рэ зыныбжь бзыльфыгъэм иахьщэу соме мини 120-р гъэпцIаклом зыIэкигъэхъагь. Ащ ыпекIи ильэс 30 зыныбжь бзыльфыгъэу Мьеkeуапэ щыпсэурэм икартэ соме мини 150-рэ гъэпцIакIохэм рахыгь. Бзыльфыгъэм ителефон хъульфыгъэхъ горэ къитеуи, банкым илофышиIэу къыриуагь. Ар банкым икорпоративнэ номэрэу 8-495-кIэ къыригъажьжээрээмкIэ бзыльфыгъэм фытеуагь. Ащ икартэ гумэкIыгъю горэхэр къыпкIыгъэхэу риуи, кодэу тетхажъэм иномерхэр къызэлкIыгъэхъагь.

Джыри зы щыс. Ильэс 21-рэ зыныбжь клаэм Интернет-сайтымкIэ имыльку ыщээ, гъэпцIаклом ыгъэдели, къыриорэр

дэжь щызэхашгъэ Обществен-нэ советым дыригъештагь.

Гүшүээм пае, советым хэтхэр Светлана Дорошенкамрэ Александр Киреевымрэ Мьеkeуапэ и ТОС-хэм ашыщ горэм язэлкIэхэлэхъагьэх. ГъэпцIакIохэм ахахзу агъэфедэрэ шыкIэхэр полицием икъулыкъушIэхэм къалотагъэх – ахэр ушхъагь зэфэхъысыжьшIуухъэр фэхъугъэх, узыгъэгъозэрэ тхапэу афагошгъэхэм яшуагьэ къэклонэу мэгүгэх.

Зэфэхъысыжьхэм къызэрагъэльэхъагьэмкIэ, полицием икъулыкъушIэхэр цыфхэм занкIэу зэрадэгүшIагъэхэм зэфэхъысыжьшIуухъэр фэхъугъэх, узыгъэгъозэрэ тхапэу афагошгъэхэм яшуагьэ къэклонэу мэгүгэх.

БзэджэшIагъэ къыздызэрахьагъэхэм Адыгейм иполиции псынкIэу зыфагъэзэнэу макъэ аргъэIу

Шъуащищ горэм хэбзэукъоныгъэ къыдыззэрахьагъэмэ полицием ителефон номерэу 02-мкIэ шIутеон шъульэкIыщт.

Бэ тешьумыгашIэу полицием макъэ ежкугъэлумэ бзэджашIэр нахь псынкIэу къаубытын альэкIыщт. ШъульэкъуацIэ, шуцIэ, шуятацIэ ыкIи шузыщыпсэурэ чыпIэр яшуу. Хъугъэ-шIагъэр зыщихъугъэ чыпIэм шууумыкIыжь эу полицием икъулыкъушIэхэр къэколофхэх шууяж.

Игъэклотигъэу ыкIи шыыпкIа-гэхээ хэльэу зэкэ къышуущишигъэр къулыкъушIэхэм яшуу. Нахыбэ шуугу къэклижьэу

афешьууатэ къэсми, бзэджашIэр нахь къаубытыгъошу афхъущт. Зыщышумыгъэтуш, лажье зырахыгъэм полицием макъэ зыримыгъэлкIэ, бзэджашIэм пшэдэкIыжь ымыхъэу хэтыщт.

Хэбзэукъоныгъэ зышIагъэм итепльэ, ишыгъын, ицуакъэ зыфэдэм (жакIэ, пакIэ, анэл тетмэ, ыкIышо сурэт хэутыгъэ тешьихъагъэмэ) шъунаIэ тешьудз.

БзэджэшIагъэр зыпIэгъугъэм шууельэуи, полициер къэколофхэшIуухъумыгъэкIыжь. Яжэн ымылъэкIыщтэ, ителефон номер, зыщипсэурэ чыпIэр къежуу-гыа.

Тхыгъэ е жэрийо шыкIэм тетэу заявлениеи мкIэ дежурнэ частым зыфэжъугъэзэн шъульэкIыщт. Ар къулыкъушIэхэм атхыщт ыкIи талон къышууфиратхыкIыщт. Нэужум хъугъэ-шIагъэм епхыгъэу упчIэхэр къышуатыштых.

Ащ нэмыкIэу обществен-нэ рэхьятныгъэм икъеухъумэнкIэ къышуупэгъунэгъу полицием иучастковэ пункт зыфэжъугъэзэн шъульэкIыщт.

Автотранспортым ётыгъох

Анахыбэу зэрахьэрэ бзэджэшIагъэхэм ашыщ автомobilым зэрэтигъохэрэр. Автотранспортым хэт апчхэр хаутызз, пчэр Iуатхъызз тыгъон бзэджэшIагъэхэр зэрахьех.

Автомобилыр зыехэмни яла-жье хэльэу къулыкъушIэхэм алтытэ: макъэ къэзыгъэурэ пкыгъгээр ямашинхэм ахагъэу-цорэп, яхап-шыпхэр, мобильнэ телефонхэр, ахьщэр, документ-хэр къыранэх.

Мыц фэдэ Ioф шуухэмийн фэшI АР-м хэгъэгу клоцI IoфхэмкIэ и Министерствэ автомобильр зыехэм закъыфегъазэ, ямыльку фэсакъынхэу, къаухумэнэу.

Автомобилыр Iуамыфынным ыкIи аш-ильхэр рамытыгъу-кынхэм фэшI шуушIэн фаехэр:

— автомобильным ипчIэ Iухыгъэу къэшумыгъян ыкIи IункIыбзэр къышумыгъян; — цыф макъэ зызызеклорэ ыкIи нэфынэр зыдэшмынэ чыпIэхэм охтабэкIэ машинэр къаушумыгъян;

— чэцым шуумашинэ гаражын чэжкугъеуцу е ып-кIэ хэльэу уцуулэдэжкугъеуцу;

— осэ ин зиэ хял-шыпхэр ыкIи ахьщэр автомобильным къишиумыгъянэх.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр KIAPЭ Фатим.

Еджэнэмрэ шуныгъэмрэ

ШЭНЫГЪЭМ ЛЪЭКІОХ

Бзэхэр зыщзызрагьшэрэ Гупчэу «Активым» ишацшэу, Адыгэ Республикаем лъэпкъ гъесэнүгъэмкэ изаслученнэ юфышшэу Едыдж Мэмэт гущыгъэгү тифхэхүг.

— Коронавирусны түпэуцуу ёэгъэдженэр зэрэзэхатщээрэм кыкыччэрэр бэ, — кытиуагь Едыдж Мэмэт. — Уз хыльэм кынгыжохэр кызыдыгыгъэх.

— Егъэдженэр зэпышчумыгъэу юфишшэу зэрэлтыжсүгъэжуатэрэм укытегущијэ тишюгъу.

— Хэгъэгум егъэджен юфхэр зэрэцчэхажэрэм тыллын пълзээ, тиамалхэр тэгъэфедэх. Еджаклохэм тапчыжъэу Интернеткэ, телефонкэ, нэмыхыгъэх.

зэлъыгъыкъе амалхэмкэ шыкъэхэр къэтэгъотых. Анахъэу тынаа зытетир къэлэеджакохэм, «Активым» зэкэе иофышшэхэм япсаунгъэ къеухумэгъэнэр ары.

— Еджакло пэпч чиулыгъынир юф кызэррикъион. Сыда Іаубитын Ишчигъэр?

— «Активым» зэлъукъе щитиагь. Унагъохэм лъэкіеу яэр къыдэлтыти, Интернетым щыкъэхэрэр, унэм ар ищэгъэнимкэ амал зымыгъотыхэрэм защидгъэгъозагь. Зэкэми ишпилгъу тафхэхүг, тывзэдгүчүйэн, тывзэлъыгъын тэлъэкы.

— Ны-тыхэм шыгадэгүчигъијба?

— Еджаклохэм афэдэхэу ахэрияунхэм арысых. Якланхэм яеджакъе нахышлоу альэгъу хуугъэу сэлъытэх.

— Къэлэеаджэр анишхъе итэу еджинхэмрэ зэпэччыжсэхэу егъэдженир зэхацэнэмрэ зэрээзээгъэгъашшэу.

— «Активым» щиззрагъашшэу бзэхэм

— Бзэхэр зээзыгъашшэе зышшохъохэр, яшлэнгъэ хагъэхъонимкэ амалхэм альыхъуухэрэр арых «Активым» щеджэхэрэр. Фэмыөр тиеджаплэ бэрэ къэлэеаджэр тыйдэ щылэими, еджаклор еджаклор къэнэжжын фае. Тхылтыр шэнгэгъэм ишнүүкыбзэу тэлъытэмэ, къэлэеаджэмрэ къэлэеаджакломрэ зэшшокодыгъихэр, зыщищыкъагъэм къэзэрэгъотыгъотых.

текийхэрэм еплыгъију
фушијэр къыталаоба.

— Бзэхэр зээзыгъашшэе зышшохъохэр, яшлэнгъэ хагъэхъонимкэ амалхэм альыхъуухэрэр арых «Активым» щеджэхэрэр. Фэмыөр тиеджаплэ бэрэ къэлэеаджэр тыйдэ щылэими, еджаклор еджаклор къэнэжжын фае. Тхылтыр шэнгэгъэм ишнүүкыбзэу тэлъытэмэ, къэлэеаджэмрэ къэлэеаджакломрэ зэшшокодыгъихэр, зыщищыкъагъэм къэзэрэгъотыгъотых.

**адыгабзэмрэ индэсилы-
зыбзэмрэ къахэтэгъэцых.**

— А бзитур ары тиеджаплэ нахыбэмэ щиззрагъашшэу. Ны-тыхэр унэм исыхэу якланхэм адыгабзэкъе адэгүчүйэнхэм имэхвани къыхэсэгъэчч. Къэлэеаджаклохэм ящыкъэгъэ тхылтыр, нэрэлжэгъу юпилгъу хэр ятгэгъотых.

**— Шэнгэгъэм лы-
клохэрэм «Активым»
еджэпшшэу тапэки
афэхъунэу шыгъэтэло.**

— Тхъауегъэпсэу.

Тиспортсмен анахъ дэгъуухэр

Дышъэм фэбэнэныр ишэн

Адыгэ Республикаем испортсмен анахъ дэгъуухэр 2019-рэ ильэсүм кыхахыгъэхэм ащыг спортымкэ дунэе класс зиэ мастерэу Борсэ Астемир.

— Спортышом гуетынгъэ физылэ Борсэ Астемир ильэсүи 10 хуугъэу юф дэсэшшэ, — къеиуатэ Урысыем, Адыгэим язаслученнэ тренерэу Сихъу Казбек. — Кикбоксингымкэ зэнэхъокъухэм ахэлажъэ. Спортым гъэхъагъэ щишынэм лъапсэ фэхъуухэр ишпилэсэнгъэ хигъэхъоным сыйдигъу зэрэпэлтийр ары. Дунаим аэрэ чыпилэр кынхыгъыгъэу Мыекьюапэ кынхыгъыгъэ зигъэрэхъатырэп. Зэнэхъокъу пэпчч теклонигъэр къызэрэцхыдыхытшыр ишпээрийр шъхьалай зыфельтижжы.

— Дунаим и Кубок гъогогъу 9 кыдыхыгъ. Урысыем, Европэм, дунаим язэнхъокъухэм дышъэр пчагъэр къашихыгъ, — зэдэгүчүгъэгъур лъегъекъуатэ

республикэм испортеджаплэу N 2-м ишацшэу, Урысыем, Адыгэим язаслученнэ тренерэу Хъот Юныс. — Борсэ Астемир зэлүүгъхэм теклонигъэр А. Борсэм къашихихи, шүхъафтын шъхьалайхэр къыфагъэшшошагъэх. Спортым хэшшыкъ физицэхэм кынхыгъыгъэу, Астемир бэнэпилэ альэрэгъум зытхэгъэлэе посынкэе гупшысэн, хэкыпилэ тэрэзхэр кынхыгъотынхэ ельэкы. Тейубыгъа зэрэхэлтийм ишуагъекъе теклонигъэм екүрэ гъогур кыдехы.

— Чемпионым ибгырыхъ зыфилорэ дунэе зэнэхъокъухэм Китаем, Францием ашыкъуагъэхэм теклонигъэр А. Борсэм къашихихи, шүхъафтын шъхьалайхэр къыфагъэшшошагъэх. Спортым хэшшыкъ физицэхэм кынхыгъыгъэу, Астемир бэнэпилэ альэрэгъум зытхэгъэлэе посынкэе гупшысэн, хэкыпилэ тэрэзхэр кынхыгъотынхэ ельэкы. Тейубыгъа зэрэхэлтийм ишуагъекъе теклонигъэм екүрэ гъогур кыдехы.

— Еджакло дэгъоу Борсэ Астемир тиагь, — къеиуатэ Адыгэ къэралыгъо университетым физкультурэмрэ дзюдомрэкъе и Институт ишацшэу Бгуашэ Айдэмыр. Ашпъэрэ еджаплэ ыуж магистратурэр кыуухыгъ. Спор-

тышом кынхыгъыгъэ медальхэм апае кынхыгъу хуугъэу зыкъи тльэгъу. Цыфыши, гүкэгъу хэл, ныбдэгъууныгъэр егъэлъялэ.

— Къебэртэе-Бэлъкъарым сыйдыхыгъу. Мыекьюапэ сыйдэдээзэ, зэнэхъокъухэм сахэлажъээ нэбгырабэмэ нэуасэ сафэхъу. Сиклээгъаджэхэм, тренерэу Сихъу Казбек сафэрэз. Спортыр зэнэхъокъу къодыгъ, спортыр щылэнгъэ. Адыгэим спортым цэргийоу илэхэр общественне юфыгъохэм чанэу зэрахэлжэхъэрэр шүүгэшшэгъон, щысэ атесэхы, — кытигъуягъ Борсэ Астемир.

Общественне движениеу «Адыгэ Хасэм» 2018-рэ ильэсүм Адыгэим спортым анахъ дэгъоу кынхыгъэр Борсэ Астемир ары. Республикаем имэфэкхэм, зэхахъэхэм А. Борсэр ахэлажъэ, тренерэу юф ышшэнэу зэгъэхъазыры.

Сурэтым итэв: Борсэ Астемир.

**Нэктубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫИЛН Нурбий.**

**Зэхэзышагъэр
ыкыи къыдээз-
гъэкъыэр:**
Адыгэ Республикаем лъэпкъ Иофхэмкэ, Иекыб къэралхэм ащы-
псэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адярьэ зэхъи-
нгъэхэмкэ ыкыи
къэбар жууцэ-
намалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер зыдэ-
шыиэр:**
385000,
къ. Мыекьюапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къахыэр А4-кэ заджэхэрэ тхъапхэу
зипчыагъэлэ 5-м
емыхъуэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээ, шрифтыр
12-м нахъ цыкынэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхъыгъэхэр редакцием
зэхъягъэжъэхъ.

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысы Федерацем
хэутын Иофхэмкэ, тел-
радиокъэтын-
хэмкэ ыкыи зэлты-
нэсикъи амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чыпэ гъэроры-
шшап, зэраушыхъятыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаутиырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекьюапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Зэкхэмкэ
пчагъэр
4876**
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 687

Хэутынм узцы-
кээтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщаутиырэр
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шъхъаиэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхъаиэм
игуадзэр
Мэцлээко
С. А.

Пшъэдэкъыж
зыхъырэ секретарыр
Тхъаркъохъ
А. Н.